

voorraad in Batavia toelaat, steeds voldoende verzonden. Het bestuur is gevraagd uit te leggen hoe het mogelijk was dat Heren XVII een verschil hadden kunnen opmerken [fol. 30] tussen het antwoord op het extract uit de generale missive uit Nederland van 30 september 1760 en de lijst van aangekomen en vertrokken vaartuigen. Naar aanleiding van de ontevredenheid van Heren XVII dat de lijsten over 1762 niet zijn ontvangen, wordt aangevoerd dat die niet uit Makassar naar Batavia zijn gezonden, maar dat die over 1763 en 1764 zijn ontvangen en doorgestuurd naar Nederland. Zoals Heren XVII verwachten, wordt er van de 3 stuiver die de winkeliers of kassiers op de soldijen te Makassar inhouden, reël 2 stuiver ten voordeel van de Compagnie gebracht. Men kan niet narekenen hoe het bestuur heeft berekend dat het volgens zijn brief van 22 oktober 1762 aan 120 lb boter tot april voldoende zou hebben en daarom op 14 juli 1762 had besloten om het meerdere in voorraad te verkopen [fol. 31] voor 12 stuiver het pond, terwijl zeer onbegrijpelijk voor 1763 nog vier vaten Friese en acht vierdelen Delfse boter waren besteld. Er wordt om uitleg gevraagd. In de laatste vier jaar is er gemiddeld per jaar 845 lb boter naar Makassar gezonden. Die zijn daar ook wel nodig. Men zal voortgaan nauwkeurig te letten op de uitvoering van de bestellingen uit de buitenkantoren. Conform de brief van 18 oktober 1763 is er sinds de besluiten van 9 en 30 juli 1763 geen rente meer betaald op borgtochten die door dienaren van de Compagnie voor anderen in kas zijn gestort. Daar gaat men mee door. [fol. 32] De sindsdien overleden resident te Bima Johannes Tinne heeft de gevraagde informatie over de productie daar van salpeter, djati en ander bruikbaar hout niet ingeleverd. Bij eerste gelegenheid zal de huidige resident daarom gevraagd worden om het na ontvangst aan Heren XVII door te sturen.)

BANDJARMASIN

Op het betuygd ongenoegen Uwer Wel Edele Hoog Achtb. over het gedrag van de residenten De Lile en Beck, den geringen inzaam van peper in 1762, den duuren inkoop van het goud en de diamanten en de hooge lasten van 1760/1, in de hoope verseeën dat hoogst deselve uit onze nedrige advijsen van den 20^e oktober 1764 met genoegten zullen hebben ontwaard de middelen van klem die wij nopens de voormelde residenten tot straffe over hun reprochabel gedrag hebben in het werk gesteld, en nog zullen ontwaren uit onse dispositiën over de door hun ingediende verantwoordingen, genoomen ter onzer zitting van den 17^e en 21^e junij jongstleeden, en waarvan wij de eer zullen hebben hier agter te spreken.

Fol. 32v-33r.

(Men verwacht dat de ernstige vermaning om een aanzienlijke hoeveelheid peper te verwerven en de uitgaven te verminderen effect zal hebben. Dat er hoop is dat het bestuur geen slechte naam bij Heren XVII wil krijgen, blijkt uit het bericht in de brief van 10 juli 1765 uit Bandjarmasin dat er reeds 2700 pikol peper in voorraad was. Er is om een schip verzocht om dit af te halen, waarmee ook de uit Nederland bestelde diamanten meegezonden kunnen worden. Dan is er plaats voor de oogst van aanstaande oktober, die er gunstig uitziet. [fol. 34] Men wacht de uitslag af en tevens die van de recente brief aan de sultan van Bandjarmasin, waarin hij ernstig werd vermaand niet meer peper aan de jonken te leveren dan het in de vorige brief vastgestelde derde deel van de oogst. Anders wordt de vaart van de jonken verboden en tegengegaan. Als de sultan hieraan voorbijgaat, zullen andere maatregelen in het belang van de Compagnie volgen. De staatrekeningen over 1756/57 tot en met 1761/62 zijn reeds in november 1763 verzonden en moeten met het antwoord van de resident op het extract uit de generale brief uit Nederland van 30 september 1760, gevoegd bij zijn brief van 15 augustus 1763, reeds zijn ontvangen. Nu zijn de antwoorden op de nadere extracten bijgesloten.

TIMOR

[fol. 35] Men begrijpt dat Heren XVII ontevreden zijn dat er op Timor door hoge uitgaven en sobere inkomsten in 1761/62 een negatief saldo van f 34.550 was. Maar het zal met